

ESPAI MÀRIUS TORRES

El dia de Sant Jordi de l'any 2002 es va inaugurar l'Espai Màrius Torres, una sala-museu situada a la segona planta de la Biblioteca i destinada a la preservació, difusió i estudi de l'obra de Màrius Torres.

Els documents que es poden veure a l'Espai Màrius Torres són part del llegat del poeta que el seu germà Víctor Torres, va lliurar l'any 2001 a la ciutat de Lleida; distribuïnt-los entre la Biblioteca Pública de Lleida i la Universitat de Lleida.

La distribució dels documents es va fer de manera que a la Biblioteca Pública de Lleida es disposaria la part més divulgativa, mentre que a la Universitat de Lleida podem trobar la part més acadèmica.

Així doncs, l'Espai Màrius Torres acull:

- Documentació diversa:** cartes i documents personals, articles, reculls de premsa, documents sonors, fotografies...
- Libres:** diferents edicions de les obres del poeta, traduccions, antologies, estudis...
- Obra plàstica:** retrats i obres d'art.
- Objectes personals:** el piano amb què en Màrius passava llargues estones al Mas Blanc, les tasses que utilitzava al sanatori o la cartera que portava quan exercia com a metge.

Horari general

Dilluns de 15 a 20 h.

De dimarts a divendres de 10 a 20 h.

Dissabtes: de 10 a 14 h.

*Àrea infantil i juvenil:

Dilluns de 15 a 20 h.

Dimarts i dimecres de 10 a 14 i de 16 a 20.

Dijous i divendres de 12 a 14 i de 16 a 20 h.

Dissabte de 10 a 14 h.

*Àrea de col·lecció local:

Dilluns de 15 a 20 h.

De dimarts a divendres de 10 a 14 i de 16 a 20 h.

(Dissabte tancada).

Horari d'estiu

Dilluns de 15 a 20 h.

Dimarts de 9 a 15 h.

Dimecres de 9 a 20 h.

Dijous de 9 a 15 h.

Divendres de 9 a 15 h.

Dissabte tancada.

Consulteu horaris de l'àrea infantil i juvenil i col·lecció local en període d'estiu.

Generalitat de Catalunya
Departament de Cultura

Biblioteca Pública de Lleida

Rambla d'Aragó, 10

25002 LLEIDA

Tel. 973279070

bp lleida.cultura@gencat.cat

<http://bibliotecalleida.gencat.cat>

ESPAI MÀRIUS TORRES

Màrius

VIDA

Màrius Torres va néixer a Lleida el 30 d'agost de 1910. Els seus pares, Humbert Torres Barberà i Maria Pereña Reixach, procedien de famílies d'intel·lectuals; metges i advocats d'ideologia republicana.

Va cursar el batxillerat al Liceu Escolar de Lleida, per posteriorment llicenciar-se en Medicina per la Universitat de Barcelona, seguint la tradició familiar. Un cop acabada la carrera (1933), en Màrius, que s'havia especialitzat en malalties de l'aparell digestiu, es va doctorar a Madrid.

L'any 1934 va començar a exercir com especialista en malalties internes no quirúrgiques. A més, va reprendre la producció literària i poètica que havia començat mentre cursava els primers anys de Medicina i va col·laborar al setmanari cultural *La Jornada*.

La seva vida va donar un tomb decisiu a la primavera del 1935, quan va contractar una infecció gripal durant diverses setmanes. El 22 de desembre del mateix any va ingressar al sanatori antituberculós de Puig d'Olena, on pràcticament va passar els set darrers anys de la seva vida.

Victor i Màrius als voltants del sanatori (1938).

Màrius amb la seva germana Núria al Mas Blanc (1942).

Durant la seva estada al sanatori va fer moltes amistats. A destacar Joan Sales, poeta, amb qui manté una efusiva relació epistolar fins a la mort; Josep Saló, estudiant de Medicina i més tard metge del sanatori; i les "Tres Amigues": Maria Planas, propietària del sanatori, i les germanes Figueras, Mercè i Esperança.

L'any 1940 el seu estat va empitjorar, per la qual cosa va romandre al llit en repòs absolut. Finalment, va morir el 29 de desembre de 1942.

OBRA

La seva producció literària està molt marcada pels esdeveniments personals —malaltia, apartament de la vida civil, religiositat i neguit de la mort—, i els esdeveniments públics i polítics —Guerra Civil, crisi dels valors republicans i nacionalistes—, a més d'altres temes com l'amistat, l'amor, la bellesa o la música.

Cal destacar l'etapa al sanatori entre 1936 i 1938, on Màrius va desenvolupar una brillant i intensa tasca literària. Durant aquest període, a més de col·laborar al diari de Joventut Republicana de Lleida, *L'ideal*, amb articles sobre temes polítics, va continuar traduint poemes del francès al català, i va iniciar la traducció de poemes anglesos. També va escriure dues narracions i prop d'un centenar de poemes.

Pòstumament, el seu amic Joan Sales, aleshores exiliat a Mèxic, va editar conjuntament amb el grup "Quaderns de l'Exili" el volum *Poesies* (1947) a Coyoacan. En aquesta primera edició, hi recollia 96 poemes. El 1950 apareix la primera edició de *Poesies* a Catalunya, editat per Llibres de l'Òssa Menor, a cura de Joan Sales, amb un prefaci de Carles Cardó i uns fragments d'un text de l'historiador Antoni Rovira i Virgili.

L'any 2010, en ocasió del centenari del naixement del poeta, es van fer diverses edicions de la seva obra i reculls d'homenatge.

BIBLIOGRAFIA

Edicions de l'obra d'en Màrius Torres

- *Poesies d'en Màrius Torres*. Coayacan: Quaderns de l'exili, 1947 (1ª edició), a cura de Joan Sales.
- *Poesies*. Barcelona: L'Òssa menor, 1950 (2ª edició), a cura de Joan Sales, amb prefaci de Carles Cardó.
- *Poesies*. Barcelona: Ariel, 1953 (3ª edició), a cura de Joan Sales, amb prefaci de Carles Cardó, notícia biogràfica per Joan Sales augmentada amb 30 poemes inèdits.
- *Poesies*. Barcelona: Ariel, 1964 (4ª edició), a cura de Joan Sales, augmentada amb nombrosos escrits inèdits: 22 poemes, 2 contes i correspondència amb Joan Sales i Carles Riba.
- *Poesies*. Barcelona: Ariel, 1977 (5ª edició), a cura d'Alfred Sargatal, pròleg de Pere Gimferrer, cronologia i bibliografia per Alfred Sargatal, augmentada amb 42 poemes inèdits.

• *Poesies d'en Màrius Torres*. Barcelona: Ariel, 1992 (Facsimil de la primera edició).

• *Poesies i altres escrits*. Barcelona: Edicions 62, 1993 (6ª edició), a cura de Margarida Prats, pròleg de Pere Gimferrer, cronologia i bibliografia per Margarida Prats, amb una nova selecció d'epistolari.

• *Poesies i altres escrits*. Barcelona: Edicions 62, Empúries, 1998 (reimpressió 6ª edició), edició a cura de Margarida Prats, pròleg de Pere Gimferrer.

Màrius i Mercè Figueras, la seva "Mahalta".

Estudis

- **BOIXAREU, M.** *Vida i obra de Màrius Torres*. Barcelona: Selecta, 1968.
- *Màrius Torres en el record: recull d'homenatge*, a cura de Carles Albesa, Jordi Mir i M. Isabel Pijoan i Picas. Barcelona: Abadia de Montserrat, 1993.
- **FOLCH DE SALES, N.** *Màrius Torres vist per Joan Sales*. Barcelona: Avui, 1986.
- **PRATS, M.** *Aportacions a la vida i obra de Màrius Torres i Pereña*. Barcelona: l'autora / Universitat Autònoma de Barcelona, 1984.
- **PRATS, M.** *Invitació a Màrius Torres*. Lleida: Ajuntament de Lleida-La Paeria, 1992.
- **PRATS, M.** *Màrius Torres, l'home i el poeta*. Barcelona: Edicions del Mall, 1986.

Algunes obres editades l'any del Centenari del seu naixement

- *Poesies de Màrius Torres*, edició a cura de Margarida Prats i presentació de Joan R. Veny-Mesquida. Lleida: Pagès Editors, 2010.
- *La Lleida de Màrius Torres*, edició a cura de Margarida Prats, Jaume Barrull i Salvador Escudé. Lleida: Edicions La Clamor, 2010.
- *Màrius Torres tradueix*, edició a cura de M. Àngel Aguado, Txema Martínez. Lleida: Editorial Alfazeta, 2010.
- *Poemes: Barcelona, 1963-1964*. Ed. facsimil a cura d'Enric Falguera ... [et al.]. Lleida: Pagès, 2010.
- **TORRES, M.** Les Coses tal com són: apunts per a un retrat intel·lectual. Edició de Jordi Julià i Pere Ballart. Barcelona: Acontravent, 2011.